MINISTERE DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE INSCRIVANT SUR LA LISTE DE SAUVEGARDE COMME MONUMENT LES FACADES, LA TOITURE, LE PASSAGE COCHER AINSI QUE LE GRAND SALON DU PREMIER ETAGE DE L'IMMEUBLE SIS RUE ALBERT DE LATOUR 30 A SCHAERBEEK

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment les articles 7 §6 et 8;

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 13 avril 1995 entamant la procédure d'inscription sur la liste de sauvegarde comme monument des facades, de la toiture, du passage cocher ainsi que du grand salon du premier etage de l'immeuble sis rue Albert De Latour 30 a Schaerbeek;

Considérant que le propriétaire n'a pas émis d'observation dans le délai prévu par l'article 7 § 5 de l'ordonnance du 4 mars 1993;

Sur la proposition du Ministre-Président chargé des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites,

MINISTERIE VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT INSCHRIJVING OP DE BEWAARLIJST ALS MONUMENT VAN DE GEVELS, DE BEDAKING, DE KOETSDOORGANG EVENALS DE GROTE SALON OP DE EERSTE VERDIEPING VAN HET GEBOUW GELEGEN ALBERT DE LATOURSTRAAT 30 TE SCHAARBEEK

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid op artikelen 7 §6 en 8;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 13 april 1995 houdende instelling van de procedure tot inschrijving op de bewaarlijst als monument van de gevels, de bedaking, de koetsdoorgang evenals de grote salon op de eerste verdieping van het gebouw gelegen Albert De Latourstraat 30 te Schaarbeek;

Overwegende dat de eigenaar geen opmerking heeft kenbaar gemaakt binnen de termijn opgelegd in artikel 7 § 5 van de ordonnantie van 4 maart 1993;

Op de voordracht van de Minister-Voorzitter belast met Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling, Huisvesting en Monumenten en Landschappen,

A R R E T E :

Article 1er - Sont inscrits sur la liste de sauvegarde comme monument les facades, la toiture, le passage cocher ainsi que le grand salon du premier étage de l'immeuble sis rue Albert De Latour 30 à Schaerbeek, connus au cadastre de Schaerbeek, 6e division, section D, 1ère feuille, parcelle n°84 M 6, en raison de leur intérêt historique et artistique, précisé dans l'annexe au présent arrêté.

Article 2 - Le ministre qui a les monuments et sites dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Bruxelles, le 18-12-1997

Par le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et Ministre des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites

B E S L U I T :

Artikel 1 - Worden ingeschreven op de bewaarlijst als monument de gevels, de bedaking, de koetsdoorgang evenals de grote salon op de eerste verdieping van het gebouw gelegen Albert De Latourstraat 30 te Schaarbeek, bekend ten kadaster te Schaarbeek, 6de afdeling, sectie D, 1ste blad, perceel nr 84 M 6, wegens hun historische en artistieke waarde, zoals nader bepaald in de bijlage gevoegd bij dit besluit.

Artikel 2 - De minister bevoegd voor de monumenten en landschappen is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 18-12-1997

Door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en Minister van Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling, Huisvesting en Monumenten en Landschappen

Charles PICQUE

Copie certifiée conforme Voor eensluidend verklaard afschrift

Nadine SOUGNÉ

GRBC - Chancellerie BHR - Kanselarij

ANNEXE A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE INSCRIVANT SUR LA LISTE DE SAUVEGARDE COMME MONUMENT LES FACADES, LA TOITURE, LE PASSAGE COCHER AINSI QUE LE GRAND SALON DU PREMIER ETAGE DE L'IMMEUBLE SIS RUE ALBERT DE LATOUR 30 A SCHAERBEEK

Réf. cadastrale : 6ème division, section D, 1ère feuille, parcelle n° 84 M 6

DESCRIPTION SOMMAIRE

Cette maison est la plus ancienne de la rue Albert De Latour qui fut créée en 1883. A l'origine, l'arrière de la parcelle abritait un atelier de sculpteur, relié à la véranda du bâtiment principal par une longue verrière prolongeant le passage cocher. L'immeuble à front de rue présente l'aspect traditionnel d'une maison bourgeoise de style éclectique d'inspiration classique : une façade enduite sur soubassement de pierre bleue ajouré, alignant trois travées sur deux niveaux et un demi étage, couverts d'une bâtière de tuiles. Les différents niveaux sont soulignés par des cordons et les appuis en pierre bleue, matériau que l'on retrouve pour les encadrements simples du rez-de-chaussée; à l'étage, ils sont en stuc mouluré. Un balcon avec garde-corps en ferronnerie détache la travée médiane du premier. Le niveau d'entablement traditionnel, avec trous de boulin à tête de lion et frise panneautée, est ici percé de deux baies marquant les travées extérieures; il est surmonté d'une corniche à modillons et denticules.
La façade arrière comporte au niveau du premier une extension d'esprit moderniste due à l'architecte Ado Baltus dans les années trente. En dehors de cette intervention, l'intérieur a conservé ses dispositions d'origine, en particulier, un passage cocher avec décoration de panneaux de faux marbre et plafond mouluré. La cage d'escalier centrale était éclairée par une verrière en toiture. Le salon-salle d'exposition créé par A. Baltus est éclairé par une large baie avec châssis métallique caractéristique du courant moderniste, de même que la stylisation des moulures du plafond.

Intérêt présenté par le bien selon les critères définis à l'article 2, 1° de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier

Intérêt historique

Témoignage des débuts de l'urbanisation intensive du faubourg schaerbeekois, cette maison a eu comme dépendance l'atelier des sculpteurs Léon Mignon et Constantin Meunier dont elle fut également une des demeures bruxelloises après son séjour à Louvain, et avant son installation rue de l'Abbaye à Ixelles. A partir de l'entre-deux-guerres, elle sera la maison-atelier d'une des figures historiques du mouvement symboliste en Belgique : le

peintre Georges-Marie Baltus (1874-1967), particulièrement apprécié durant l'entre-deux-guerres pour son activité de peintre décorateur.

Intérêt artistique

Dans les bâtiments de cette époque, les façades arrières sont souvent complètement négligées et présentent rarement un quelconque intérêt, l'extension réalisée par Ado Baltus se distingue par sa simplicité et son originalité constructive. Elle a permis l'établissement d'un espace largement éclairé, avec de grandes surfaces murales destinées au départ à l'accrochage permanent de l'oeuvre de son père qui avait son atelier au rez-de-chaussée.

Vu pour être annexé à l'arrêté du 18.12.1997

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et Ministre des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites

Charles PICQUE

Copie certifiée conforme

NADINE SOUGNÉ
CHANCELLERIE

V.9511

BIJLAGE BIJ HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT INSCHRIJVING OP DE BEWAARLIJST ALS MONUMENT VAN DE GEVELS, DE BEDAKING, DE KOETSDOORGANG EVENALS DE GROTE SALON OP DE EERSTE VERDIEPING VAN HET GEBOUW GELEGEN ALBERT DE LATOURSTRAAT 30 TE SCHAARBEEK

Kadastrale gegevens : 6de afdeling, sectie D, 1ste blad, perceel nr 84 M 6

BEKNOPTE BESCHRIJVING

Dit huis is het oudste huis in de in 1883 aangelegde Albert De Latourstraat. Oorspronkelijk werd het achterste deel van het perceel ingenomen door een beeldhouwersatelier, dat met de veranda van het hoofdgebouw verbonden was via een lange beglaasde doorgang, in het verlengde van de overdekte doorgang voor de koetsen. Het gebouw aan de straatkant vertoont het traditionele uitzicht van een burgerhuis in eclectische stijl van classicistische inspiratie: een bepleisterde lijstgevel op een arduinen opengewerkte sokkel in blauwe hardsteen, met drie traveeën en twee en een halve bouwlaag onder een pannen zadeldak. De verschillende bouwlagen worden horizontaal geleed door kordons en lekdrempels in blauwe hardsteen, een materiaal dat eveneens gebruikt wordt voor de eenvoudige venster- en deuromlijstingen op de begane grond ; op de verdieping zijn ze in bewerkt stucwerk uitgevoerd. Een balkon met ijzeren leuning accentueert de middentravee van de eerste verdieping. Het traditionele entablement met steigergaten versierd door leeuwenkoppen en spiegel wordt afgewisseld door twee muuropeningen die de buitenste traveeën beklemtonen ; daarboven bevindt zich een kroonlijst met tandlijst en modillons.
De achtergevel bevat op de eerste verdieping een modernistisch aandoende uitbouw uit de jaren dertig van de hand van architect Ado Baltus. Behalve deze ingreep, heeft het interieur zijn oorspronkelijke inrichting behouden, in het bijzonder de overdekte doorgang voor de koetsen voorzien van panelen in imitatiemarmer en een plafond met lijstwerk. Het centrale trappenhuis werd verlicht door een lantaarn. Het salon annex tentoonstellingsruimte ontworpen door A. Baltus wordt verlicht door een brede muuropening met een metalen kozijn dat, net als het gestileerde lijstwerk van het plafond, typisch is voor de modernistische stroming.

Waarde van het goed volgens de maatstaven bepaald in artikel 2, 1° van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed.

Historische waarde :

Dit huis getuigt van het begin van de intensieve verstedelijking van de Schaarbeekse voorstad. Zijn bijgebouw vormde het atelier van de beeldhouwers Léon Mignon en Constantin Meunier en zelfs één van de Brusselse verblijfplaatsen van deze laatste, na zijn verblijf te Leuven en voordat hij zijn intrek nam in de

Abdijstraat te Elsene. Vanaf het interbellum, zou het pand de atelier-woning worden van één van de spilfiguren binnen de Belgische symbolistische beweging : de schilder Georges-Marie Baltus (1874-1967), die vooral tijdens het interbellum werd gewaardeerd voor zijn werk als schilder-decorateur.

Artistieke waarde :

In de gebouwen van deze periode werden de achtergevels vaak verwaarloosd en zijn ze zelden van enig belang. De uitbouw die door Ado Baltus werd ontworpen, onderscheidt zich door zijn eenvoud en originaliteit. De hierdoor ontstane, ruimschoots verlichte ruimte met grote muuroppervlakte was oorspronkelijk bedoeld om het oeuvre van zijn vader - wiens atelier zich op de begane grond bevond - permanent in onder te brengen.

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 18-12-1987

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en Minister van Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling, Huisvesting en Monumenten en Landschappen

Charles PICQUE

VOOR EENSLUIDEND VERKLAARD AFSCHRIFT

NADINE SOUGNÉ
KANSELARIJ